

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z języka polskiego dla klasy 8.**

Obszar wymagań	2 dopuszczająca	3 dostateczna	4 dobra	5 bardzo dobra	6 celująca
Kształcenie literackie i kulturowe	Wskazuje elementy treści, ale nie wyjaśnia ich znaczenia. Nie łączy szczegółów z całością. Zna fragmentarycznie treść lektur obowiązkowych. Wymienia autorów lektur obowiązkowych Rozumie w podstawowym stopniu sens prostych tekstów. Wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze, ale z pomocą nauczyciela. Zna podstawowe cechy gatunków literackich. Rozróżnia rodzaje literackie. Posługuje się	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: Streszcza treść utworu w podstawowym zakresie. Oddaje sens fabuły bez komentarza. Ustala kolejność zdarzeń. Rozpoznaje autorów i tytuły omawianych lektur. Z pomocą nauczyciela wskazuje główną myśl tekstu. Podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą. Wskazuje podstawowe środki stylistyczne w utworze.	Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: Analizuje treści utworu, wskazując motywy i symbole. Łączy je z problematyką i przesłaniem. Zna treść obowiązkowych lektur, potrafi przywołać główne elementy utworu i je scharakteryzować. Rozumie podstawowe pojęcia literackie i językowe (np. rodzaje literackie, gatunki, środki stylistyczne,). Zna elementy kompozycyjne utworu epickiego, lirycznego i dramatycznego. Podejmuje próby	Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: Interpretuje tekst, odnosząc go do kontekstów społecznych i kulturowych. Uwzględnia realia epoki i tradycję literacką. Zna i poprawnie definiuje pojęcia z zakresu teorii literatury, języka, kultury. Sprawnie posługuje się słownictwem z zakresu teorii literatury i języka kultury. Wyjaśnia sens przeczytanych lektur i	Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: Wykazuje się kompletną wiedzą z podstawy programowej. Ocenia tekst literacki, formułując własne sądy i uzasadniając je. Odwołuje się do argumentów z tekstu i wiedzy o literaturze. Samodzielnie i twórczo poszerza wiedzę, np. przygotowuje dodatkowe prezentacje, projekty, recytacje. Analizuje i interpretuje teksty spoza obowiązkowego kanonu.

	podstawowymi pojęcia z zakresu epiki, liryki, dramatu. Wskazuje podstawowe środki stylistyczne z pomocą nauczyciela. Dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową,	Opisuje wybrane elementy świata przedstawionego. Wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów. Wyszukuje w tekście określone informacje. Rozpoznaje przesłanie utworu i wypowiada się na temat jego aktualności. Rozumie słowo kontekst i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich. Zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w Podstawie programowej.	interpretacji utworów, wskazuje podstawowe wartości i przesłania. Omawia przenośne znaczenia utworów literackich. Prezentuje własne rozumienie utworu. Dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich. Posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich. Wskazuje cechy różnych tekstów kultury. Nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii. Przedstawia własne rozumienie tekstu kultury. Określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej. Określa podstawowe	omawianych utworów, wskazuje główne wątki, motywy, przesłanie. Analizuje i interpretuje utwory literackie, wskazuje konteksty historyczne i kulturowe. Uzasadnia przynależność - rodzajową utworu do epiki, liryki i dramatu. Uzasadnia przynależność utworu do określonego gatunku literackiego. Selekcjonuje zebrane informacje o elementach utworów literackich i dokonuje ich analizy i interpretacji. Określa tematykę utworu. Znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i	Oryginalnie rozwiązuje zadania problemowe, łączy wiedzę z różnych dziedzin. Jest finalistą lub laureatem konkursów przedmiotowych.
--	---	--	--	---	--

			cechy gatunków synkretycznych.	kulturowych. Porównuje różne dzieła.	
Kształcenie językowe – gramatyka języka polskiego	Zna podstawowe pojęcia z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni. Odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych. Zna zasady odmiany w języku polskim.	Fonetyka – Rozumie zjawiska fonetyczne. Słowotwórstwo – Próbuje przeprowadzić analizę słowotwórczą. Rozpoznaje znaczenie wyrazów nadawane przez formanty. Fleksja - Rozpoznaje osobowe i nieosobowe formy czasownika. Tworzy i rozróżnia imiesłowy. Zna zasady pisowni nie z różnymi częściami mowy. Składnia Rozróżnia rodzaje wypowiedzi. Tworzy wypowiedzi wielokrotnie złożone. Zna zasady	Fonetyka – Omawia mechanizm upodobień fonetycznych. Stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację. Słowotwórstwo – Wyjaśnia pojęcia słowotwórcze. Przeprowadza analizę słowotwórczą. Wyjaśnia funkcję formantów. Rozpoznaje rodzinę wyrazów. Fleksja - Rozpoznaje części mowy. Określa formę fleksyjną wyrazu. Wymienia wyjątki pisowni nie z różnymi	Fonetyka Rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy. Rozpoznaje funkcję litery i w wyrazie. Objaśnia mechanizm upodobień fonetycznych, podaje ich przykłady. Słowotwórstwo – Poprawnie przeprowadza analizy słowotwórcze. Przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi, Fleksja - Tworzy wskazane formy fleksyjne wyrazów. Bez błędnie zapisuje nie z różnymi częściami mowy - uwzględnienia wyjątki od zasad pisowni partykuły nie, podaje własne	Fonetyka Rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania. Słowotwórstwo Świadomie stosuje w swoich wypowiedziach: wyrazy podstawowe i pochodne, wyrazy należące do różnych kategorii znaczeniowych,. Bez błędnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu. Fleksja Wskazuje i poprawia błędy fleksyjne. Poprawia błędy swoje i innych w zapisie nie z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami. Składnia Wskazuje i poprawia

Zróżnicowanie języka		interpunkcji.	częściami mowy.	przykłady.	błędy związane z użyciem imiesłowowego równoważnika zdania oraz składnią zdania złożonego.
	Zna pojęcia: synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny. Wie, czym jest słownictwo wartościujące. Odróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu,. Wie, co to jest styl	Wskazuje synonimy, antonimy, homonimy i frazeologizmy, kolokwializmy. Zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych. Zna rodzaje i funkcje archaizmów, neologizmów i zapożyczeń. Rozpoznaje różne rodzaje stylów	Składnia Rozpoznaje różne rodzaje wypowiedzeń. Buduje wypowiedź z różnego typu zdań złożonych. Podaje przykłady archaizmów i neologizmów, zdrobnień, zgrubień, związków frazeolog. i określa ich funkcje w tekście. Omawia różne rodzaje stylów językowych.	Składnia Układa równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, zachowując poprawną interpunkcję. Odpowiednio nazywa wypowiedzenia składowe zdań wielokrotnie złożonych, - stosuje imiesłowowy. Poprawnie używa frazeologizmów w swoich wypowiedziach. Interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, neologizmów, kolokwializmów. Wskazuje w tekście	Świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu. Tworzy prace w odpowiednim stylu językowym.

Komunikacja językowa i kultura języka	językowy. Zna różne rodzaje stylów.	językowych. Zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów.		środki charakter. dla różnych stylów.	
	Wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych. Rozpoznaje teksty reklamowe. Wie, że w języku istnieje perswazja. Dostrzega manipulację językową. Zna zasady dyskusji. Stara się zabierać głos w dyskusji. Formułuje argumenty.	Wymienia rodzaje błędów. Zna cechy i funkcje tekstów reklamowych. Odróżnia perswazję od manipulacji. Zna środki retoryczne stosowane w dyskusji.	Przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy. Określa cechy i funkcje tekstów reklamowych. Wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją. Przedstawia argumenty w dyskusji. Stosuje środki retoryczne.	W praktyce rozpoznaje i eliminuje różne rodzaje błędów językowych. Wskazuje w tekście środki służące manipulacji. Stosuje w praktyce zasady dyskusji. Poprawnie stosuje środki retoryczne.	Świadomie posługuje się perswazją. Zna różne odmiany dyskusji. Bierze udział w debacie.
Ortografia i interpunkcja	Zna reguły polskiej ortografii. Zna zasady interpunkcji w zdaniach oraz sposoby przytaczania cudzej wypowiedzi.	Rozpoznaje reguły ortograficzne, stosuje zasady poprawnej pisowni i interpunkcji.	Objaśnia reguły ortograficzne i interpunkcyjne.	W praktyce stosuje się do zasad polskiej ortografii i interpunkcji.	Poprawia błędy ortograficzne i interpunkcyjne w pracach.
	Wie, czym jest	Wymienia elementy kompozycyjne	Odróżnia tezę od hipotezy.	Stawia ciekawe /	Samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą

Tworzenie wypowiedzi <i>Rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, CV, Życiorys, list motywacyjny, podanie</i>	rozprawka. Zna pojęcia <i>teza</i> i <i>argument</i>. Wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu. Zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi. Odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, Pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze oraz proste przemówienie, Wie, czemu służą CV i list motywacyjny.	rozprawki, formułuję tezę. Odróżnia przykład od argumentu. Wie, co to jest wniosek. Zna etapy pracy nad przemówieniem. Dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy. Pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze i przemówienie. Zna środki językowe nadające tekstowi spójność. Zna elementy kompozycyjne CV i listu motywacyjnego.	Odróżnia argument od kontrargumentu. Ilustruje argument przykładem, Podejmuje próbę wnioskowania, Pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpira przewidywany kontrargument. Uzasadnia dobór argumentów, Stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu. Stosuje środki językowe nadające tekstowi spójność, Umie napisać wskazany tekst użytkowy.	oryginalne hipotezy. Formułuje kontrargumenty. Hierarchizuje argumenty. Formułuje wnioski. Używa środków retorycznych w przemówieniu. Stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicania stylu. Pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze. Poprawnie tworzy dokumenty aplikacyjne.	rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi. Samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów. Samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy. Tworzy bezbłędnie pisma użytkowe.
---	---	--	---	--	--
